

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА СОЦІОЛОГІЇ ТА ПОЛІТОЛОГІЇ**

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

з дисципліни «Протосоціологія»
за спеціальністю 054 «Соціологія»

Укладач:
д-р філос. н., проф. Ягодзінський С.М.

Питання до іспиту розглянуто та
схвалено на засіданні кафедри соціології
та політології

Протокол № ____ від «__» _____ 2016 р.

Завідувач кафедри

_____ О.А. Хомерікі

1. Релігійно-міфологічне обґрунтування соціального порядку.
2. Соціальні ідеї в культурі Давнього Єгипту.
3. Соціальні аспекти релігійних вчень Давнього Вавилону, Палестини та Ірану.
4. Соціально-регуляторна функція десяти заповідей Ветхого Заповіту.
5. Давньоіндійська протосоціологічна думка.
6. Роль кастового розподілу суспільства у формуванні соціальної ієрархії Давньої Індії.
7. Буддизм: ідея духовної та соціальної рівності людей.
8. Проблема соціального порядку – стрижнева тема давньокитайських вчень.
9. Соціальна концепція Конфуція.
10. «Дао» як образ мудрого і справедливого порядку, правильного шляху суспільства і держави.
11. Моцзи і суспільний обов'язок.
12. Легізм: принципи соціального порядку
13. Соціальні принципи даосизму: опозиційність до конфуціанства.
14. Природничо-наукова зумовленість поглядів досократиків.
15. Соціально-філософські ідеї Геракліта.
16. Проблема організації демократичного суспільства у філософії Демокрита.
17. Соціальні погляди софістів.
18. Етико-раціоналістична спрямованість соціально-філософських поглядів Сократа.
19. Соціальна концепція Платона. Суспільство і держава як природний продукт життєдіяльності людей.
20. Соціальна концепція Аристотеля.
21. Соціальні концепції доби еллінізму.
22. Соціально-етичні погляди Сенеки, Марка Аврелія та Епікура.
23. Історична та соціальна зумовленість «теологізації» соціальної думки.
24. Християнська апологетика: соціальна складова.
25. Соціальні погляди патристів.
26. Соціально-філософський зміст вчення Августина.
27. Фома Аквінський: три функції соціального порядку.
28. Етико-соціальні ідеї філософів пізнього середньовіччя.
29. Соціально-практична зумовленість зміни парадигми соціального філософування за доби Відродження.
30. Людина як самоцінна істота у творчості Данте Аліґ'єрі.
31. Франческо Петрарка: виховання патріотичної особистості, піднесення соціальних настроїв.
32. Джованні Бокаччо: у центрі соціуму – земна, активна та діяльна людина.
33. Піко делла Мірандола: необмежена свобода людини.
34. Революційний характер вчення Ніколо Макіавеллі про матеріальний інтерес як головний чинник людської життєдіяльності.
35. Проблема реформування релігії, суспільства та держави в соціальних теоріях доби відродження та Реформації.
36. Мартін Лютер: перші ідеї реформації.
37. Реформація як соціальний рух.
38. Жан Кальвін: просування ідей Лютера про дешеву церкву та спрощений культ.
39. Е. Роттердаський: гуманістичне переосмислення релігії.
40. Реалізм і фантазія соціальних перетворень Томаса Мора і Томазо Кампанелли.
41. Острів Утопія – ідеал соціальної гармонії. Томазо Кампанелла: ідея політичної та економічної рівності.

42. Вплив утопічних теорій Відродження на подальший розвиток соціальної думки.
43. Критичний реалізм соціальної філософії Ф. Бекона
44. Соціальні принципи філософії Р. Декарта та картезіанців.
45. Соціально-етична концепція П. Гассенді: ідея вищого блага – щастя.
46. Договірна теорія походження держави. Людина як суспільна істота.
47. Т. Гоббс: концепція суспільного договору. Природний стан людей - «війна всіх проти всіх».
48. Секуляризація філософії та моралі: етико-соціальна концепція Б. Спінози.
49. Дж. Локк: філософія здорового глузду як підґрунтя виховання громадянина.
50. Роль французького Просвітництва у розробці «договірної теорії держави».
51. Соціальні обставини формування просвітницьких ідей. Антифеодальна та антирелігійна спрямованість Просвітництва.
52. Ш. Монтеск'є: новий напрямок соціального філософування – «географічний детермінізм». Самоцінність свободи.
53. Поділ влади на законодавчу, виконавчу та судову. Вольтер як провідник Просвітництва. Ідея прогресивного розвитку людської історії.
54. Ж.-Ж. Руссо: розкриття джерел та чинників суспільного насильства та обставин втрати людиною свободи.
55. Соціально-філософські ідеї німецького Просвітництва.
56. Х. Вольф: основне завдання – зробити людей щасливими. Г. Лессінг: людина як творець життєвих ідеалів.
57. Й. Гердер: історія людства як продовження еволюції природи.
58. Вищий стан суспільства: гуманізм. Й. Гете: соціум як результат людської діяльності.
59. Ф. Шіллер: реорганізація держави «згори», уникнення революцій.
60. І. Кант: правова держава, категоричний імператив, вічний мир в історії.
61. Проблема діяльного суб'єкта, свободи та права у соціальній філософії Й. Фіхте.
62. «Філософія прозріння» Ф. Шеллінга. Мета «Абсолюту»: створення всезагального правового устрою.
63. Діалектична концепція соціального Г. Гегеля. Соціальне як продукт абсолютної ідеї.
64. Л. Фейербах як критик Г. Гегеля і фундатор антропологічного бачення соціального.
65. К. Поппер про тоталітарну спрямованість гегелівської соціальної філософії.